

Lidia Derfert-Wolf

Biblioteka Główna Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy

Stowarzyszenie EBIB

lidka@utp.edu.pl

Beata Starosta

Biblioteka Politechniki Wrocławskiej

Stowarzyszenie EBIB

beata.starosta@pwr.edu.pl

Rok 2019 w bibliotekach, o bibliotekach, dla bibliotekarzy – jaki był?

Nowością w „Biuletynie EBIB”, być może wartą kontynuowania w przyszłości, jest podsumowanie minionego roku kalendarzowego. Oczywiście podsumowanie odniesione do świata bibliotek. Do podzielenia się swoją wiedzą i opinią zaprosiliśmy wybrane grono autorów. Aby obraz „bibliotekarskiego 2019 roku” był pełny, starałyśmy się pozyskać przedstawicieli różnych typów bibliotek, prosząc ich jednocześnie, by nie ograniczali się do suchego opisanie zaistniałych faktów, lecz również do ich interpretacji oraz subiektywnej oceny. Kilku autorom zaproponowałyśmy przedstawienie własnych refleksji na temat kondycji polskiego bibliotekarstwa, interesujących publikacji w czasopiśmie, inspirujących konferencji, ważnych wydarzeń w ruchu otwartej nauki i edukacji czy istotnych dyskusji w branżowych mediach społecznościowych.

Czy rok 2019 był dla bibliotekarzy rokiem ciekawym, obfitującym w ważne wydarzenia, czy te wydarzenia napawają optymizmem, czy wręcz przeciwnie? Dowiedzmy się, co na ten temat sądzą autorzy artykułów.

Profesor Jacek Wojciechowski spojrzął na nasz krajowy bibliotekarski świat jak na cały system naczyń połączonych, wytykając przy tym słusznie, że nie zawsze są one połączone, nie zawsze współpracują jak należy. Tekst – jak przeważnie u tego autora – jednych sprowokuje do dyskusji i polemiki, niektórych oburzy. Nas skłania do głębokiego namysłu. Henryk Hollender, w podobnie kompleksowy sposób i równie krytycznie, spojrzął na dorobek piśmienniczy bibliotekarzy i bibliotekoznawców zawarty w czasopiśmie naukowych i fachowych, analizując kilka wybranych periodyków i wskazując na ważne teksty, jak również zwracając uwagę na poziom edytorski i techniczny czasopiśmie w wersji drukowanej i elektronicznej. Piotr Marcinkowski, jako częsty uczestnik bibliotekarskich konferencji – dawniej w roli bibliotekarza, a od wielu lat sponsora i prelegenta z ramienia firm oferujących produkty i usługi – dokonuje ich przeglądu i oceny, dorzucając kilka rad dla organizatorów. Warto poznać punkt widzenia osoby, która z racji zawodowych korzeni dobrze rozumie bibliotekarskie zagadnienia i problemy, a z racji obecnej profesji, może spojrzeć na nie nieco z boku. O jednej z ubiegłorocznych konferencji możemy bardziej szczegółowo przeczytać w sprawozdaniu Iwony Wiśniewskiej z Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie. Autorka, wpisując się w trend bieżącego numeru, nie ogranicza się do suchej relacji z wydarzenia, a wręcz podejmuje kontynuację polemiki z konferencyjnymi prelegentami. Iwona

Sójkowska, nasza redakcyjna koleżanka i aktywistka ruchu open access, zrelacjonowała ubiegłoroczne wydarzenia dotyczące otwartego dostępu w nauce, edukacji i kulturze, pokazując, jak bibliotekarze włączają się w otwieranie zasobów i podnoszenie kompetencji z tym związanych.

Blok artykułów dotyczących istotnych wydarzeń w różnych typach bibliotek rozpoczyna tekst Danuty Szewczyk-Kłos i Marka M. Górskiego, reprezentujących Radę Wykonawczą Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich. Autorzy przedstawiają sytuację – na podstawie przepisów prawnych oraz badań ankietowych – w jakiej znalazły się biblioteki uczelniane w wyniku reformy szkolnictwa wyższego wprowadzonej w życie w 2019 r. Tzw. Ustawa 2.0 poza jednym zapisem wskazującym na konieczność funkcjonowania w szkole wyższej biblioteki, pozostałe uregulowania sprowadziła do statutów uczelni, co doprowadziło do ogromnego zróżnicowania w zakresie stanowisk bibliotekarskich, wymiaru czasu pracy, urlopów itp. Marek Piotr Urbański z Powiatowej Biblioteki Publicznej w Szamotułach, pozornie wychodząc poza tematy bibliotekarskie, przytacza wydarzenia ze świata kultury, gospodarki i polityki finansowej kraju mające istotny wpływ na funkcjonowanie bibliotek publicznych. W tym dosyć skondensowanym w treści i formie artykule możemy przeczytać zarówno o czynnikach mających wpływ na poziom czytelnictwa, jak i poznać tajniki planowania bibliotecznego budżetu. Lucyna Kurowska-Trudzik i Urszula Tobolska, przedstawicielki Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej we Wrocławiu opisują, na przykładzie macierzystej jednostki, spektrum działalności bibliotek pedagogicznych ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń, które miały miejsce w 2019 roku. A działa się naprawdę wiele! I właśnie ta dość szczegółowa relacja może napawać optymizmem, pokazując, że pomimo niekorzystnych dla naszego zawodu tendencji, bibliotekarze nie „obniżają lotów” i konsekwentnie pracują z pełnym zaangażowaniem i z rozmachem godnym korporacyjnych aktywistów.

Agnieszka Wolańska, kolejna redakcyjna koleżanka, która lubi „być zawsze na bieżąco” prześledziła wątki poruszane na bibliotekarskich grupach facebookowych. W swoim tekście przypomina tematy, które cieszyły się największym zainteresowaniem, wzbudzały emocje i wywoływały gorące dyskusje.

Podsumowując – zebraliśmy w tym numerze różnorodne fakty i opinie, głosy krytyczne i te budzące optymizm. Liczymy teraz na to, że Czytelnicy przyłączą się do komentowania ubiegłorocznych wydarzeń, podzielą opiniami, podejmą polemikę lub zgodzą się z autorami. Zachęcamy do dyskusji na FB lub przysyłania e-maili na nasz adres. Najciekawsze listy opublikujemy.

Miłej lektury i lepszego roku 2020!